

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Comisiei administrație publică
și dezvoltare regională**

AMENDAMENT

**la proiectul de lege cu privire la amalgamarea voluntară
a unităților administrativ-teritoriale**

(nr. 152 din 24.05.2023)

În temeiul prevederilor art. 59 și 65 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996, la proiectul de lege nr. 152 din 24.05.2023 cu privire la amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale, se înaintează prezentul amendament după cum urmează.

1. La Articolul 1., alin. (1), se prezintă cu următorul cuprins:

„(1) Prezenta lege reglementează principiile, condițiile de bază, criteriile și procedura de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale (în continuare – *UAT*) de nivelul întâi, de aderare ulterioară a unei sau mai multor *UAT* la o unitate administrativ-teritorială amalgamată, precum și competențele autorităților administrației publice centrale și locale și formele de sprijin din partea autorităților administrației publice centrale a procesului de amalgamare voluntară.”

2. La Articolul 2., în vederea utilizării terminologiei uniforme în tot cuprinsul legii (corelarea cu Art. 1, 5), noțiunea „amalgamare voluntară” se prezintă cu următorul cuprins:

„*amalgamare voluntară* – comasarea benevolă a două sau a mai multor *UAT* de nivelul întâi, în baza deciziilor consiliilor locale respective, cu respectarea condițiilor de bază, criteriilor și a procedurilor prevăzute de prezenta lege, de metodologia de amalgamare voluntară a *UAT* și de alte acte normative;”

Se propune completarea **Art. 2** după noțiunea „*proces de amalgamare voluntară*” cu noțiunea „*stimulente financiare*” cu următorul cuprins:

„*stimulente financiare* – transferuri cu destinație generală și specială acordate *UAT* amalgamate, sau, după caz, *UAT* a căror consilii locale au adoptat decizii de inițiere sau de participare la un proces de amalgamare voluntară, în vederea dezvoltării și/sau îmbunătățirii infrastructurii și a serviciilor publice în *UAT* amalgamate și pentru

susținerea bugetelor locale ale acestora. Stimulentele financiare sunt acordate din Fondul de amalgamare voluntară a localităților, precum și din alte fonduri naționale și surse bugetare.”

3. Articolul 3 se prezintă cu următorul cuprins:

„Articolul 3. Principiile de bază

Amalgamarea voluntară se bazează pe următoarele principii:

a) *caracterul voluntar* – amalgamarea UAT se realizează benevol, în baza deciziilor consiliilor locale;

b) *accesibilitatea serviciilor publice* – amalgamarea voluntară se realizează ținând cont de accesibilitatea serviciilor publice pentru locuitorii tuturor UAT amalgamate;

c) *transparența în procesul decizional* – în procesul de amalgamare voluntară va fi asigurată consultarea locuitorilor tuturor UAT vizate, prin utilizarea modalităților și formelor prevăzute de legislație;

d) *consolidarea coeziunii sociale și economice* – în procesul de amalgamare voluntară a UAT se vor lua în considerare factorii istorici, naturali, etnici, culturali și alți factori relevanți în vederea asigurării dezvoltării socio-economice a comunităților vizate;

e) *colaborarea dintre autoritățile publice* – autoritățile administrației publice centrale vor asigura sprijin informațional, organizatoric, metodologic și financiar pentru amalgamarea voluntară a UAT.”

4. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

„Articolul 4. Subiecții amalgamării voluntare

Subiecții amalgamării voluntare sunt UAT de nivelul întâi, definite conform Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.”

5. Denumirea Articolul 5 și alin. (1) vor avea următorul cuprins:

„Articolul 5. Condițiile de bază și criteriile de amalgamare voluntară”.

„(1) Amalgamarea voluntară a UAT se realizează cu respectarea cumulativă a următoarelor criterii/condiții de bază:

a) teritoriul UAT amalgamate trebuie să fie continuu;

b) populația UAT amalgamate trebuie să fie de regulă, de minim 3000 de locuitori, conform datelor oficiale privind populația furnizate de Biroul Național de Statistică;

c) distanța maximă de la centrul administrativ al noii UAT amalgamate până la centrul oricărei din UAT care o compun nu trebuie să depășească 25 km, măsurată de-a lungul drumurilor existente. În cazul comunelor, distanța sus-menționată se calculează de la și/sau până centrul satului-reședință. Distanța respectivă poate fi depășită cu 5 km în cazul în care infrastructura rutieră existentă permite un timp de deplasare de maximum 30 de minute.”

6. Se propune completarea proiectului de lege cu Articolul 6 cu următorul cuprins (Articolul 6 din proiectul de lege va deveni Articolul 7, respectiv, toate articolele proiectului de lege vor fi renumerotate corespunzător) :

„Articolul 6. Criteriile de selectare a centrului administrativ al UAT amalgamate

(1) Selectarea centrului administrativ al UAT amalgamate are loc în baza următoarelor criterii:

- a) criteriul demografic – UAT cu cel mai mare număr de locuitori;
- b) capacitate fiscală pe locuitor – UAT cu cea mai mare capacitate fiscală, calculată ca raport între veniturile colectate din impozitul pe venitul persoanelor fizice pe teritoriul UAT respective și numărul de locuitori a acesteia;
- c) capacitatea de furnizare a serviciilor publice - UAT cu cel mai mare grad de conectare a locuitorilor la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

(2) Pentru fiecare din criteriile prevăzute la alin. (1) se acordă câte un punct. UAT cu cel mai mare scor din rândul UAT care participă la procesul respectiv de amalgamare voluntară este selectată în calitate de centru administrativ al UAT amalgamate.

(3) În caz de egalitate, se vor aplica următoarele criterii de departajare, pentru care se acordă câte 0.5 puncte:

- a) UAT cu cel mai mare număr total de elevi în cadrul instituțiilor de învățământ preșcolar, primar și secundar;
- b) UAT cu cel mai mare număr de instituții de învățământ (grădinițe, gimnazii, licee);
- c) UAT cu cel mai mare număr al centrelor medicilor de familie.”

7. La Articolul 6 lit. a), se va utiliza sintagma „Fondul de amalgamare voluntară a localităților”, respectiv, sintagma se va utiliza pe tot textul legii la forma gramaticală corespunzătoare, conform art. 2 lit. g) din Legea bugetului de stat pentru anul 2023, nr. 359/2022.

la **lit. b),** cuvintele „*decide acordarea stimulentei financiare*” se substituie cu cuvintele „*alocă surse financiare pentru acordarea stimulentei*”.

8. La Articolul 7 lit. a), b), c) și e) se prezintă cu următorul cuprins:

„a) asigură consultarea populației în procesul de luare a deciziilor privind amalgamarea voluntară a UAT, conform prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional;

b) creează grupuri de lucru cu participarea reprezentanților UAT interesate pentru elaborarea proiectelor de decizii privind amalgamarea voluntară;

c) decid, participarea UAT la procesul de amalgamare voluntară și comasarea UAT conform proiectului de decizie privind amalgamarea voluntară;

e) adoptă deciziile pentru succesiunea de drept a UAT amalgamate, inclusiv pentru conservarea și transmiterea patrimoniului UAT către UAT amalgamată;

9. La Articolul 8 alin. (2) lit. b), alin. (3), (4), (6) și (7) se prezintă cu următorul cuprins:

„(2) Propunerea de inițiere a unui proces de amalgamare voluntară a UAT se înaintează consiliului local și trebuie să conțină:

b) analiza și argumentarea succintă a procesului de amalgamare voluntară cu respectarea condițiilor de bază și criteriilor prevăzute de prezenta lege și metodologia de amalgamare voluntară a UAT.

(3) În termen de cel mult 10 zile de la adoptarea deciziei de inițiere a procesului de amalgamare voluntară de către consiliul local, propunerea de amalgamare voluntară este expediată consiliilor locale ale UAT vizate.

(4) Autoritățile administrației publice locale ale UAT care primesc propunerea de a iniția un proces de amalgamare voluntară din partea consiliului local al unei alte UAT asigură examinarea acesteia la următoarea ședință ordinară sau extraordinară a consiliului local respectiv. Decizia consiliului local privind acceptarea propunerii din partea consiliului local al unei alte UAT de a iniția un proces de amalgamare voluntară se adoptă cu votul majorității consilierilor aleși.

(6) În cazul în care consiliul local al unei sau mai multor UAT incluse în propunerea de amalgamare voluntară refuză participarea, UAT, a căror consilii locale și-au dat acordul, pot continua procesul de amalgamare dacă sunt respectate condițiile de bază și criteriile prevăzute de prezenta lege și metodologia de amalgamare voluntară a UAT.

(7) Dacă după refuzul consiliului local al unei sau a mai multor UAT, procesul de amalgamare voluntară inițiat nu mai corespunde condițiilor de bază și criteriilor prevăzute de prezenta lege și metodologia de amalgamare voluntară a UAT, celelalte UAT pot expedia propunerea de amalgamare voluntară unor noi UAT, dacă sunt respectate condițiile de bază și criteriile respective.”

8. Denumirea Articolul 9, respectiv alin. (3), (4) lit. c) și (5) se prezintă cu următorul cuprins:

„Articolul 9. Elaborarea și aprobarea proiectelor de decizii privind amalgamarea voluntară

(3) În activitatea grupului de lucru pot fi atrași, fără drept de vot, experți, consultanți, reprezentanți ai mediului academic și ai organizațiilor neguvernamentale.”

(4) Proiectele de decizii privind amalgamarea voluntară a UAT trebuie să conțină:

c) analiza și argumentarea inițiativei de amalgamare voluntară cu respectarea condițiilor de bază și criteriilor prevăzute de prezenta lege și metodologia de amalgamare voluntară a UAT;

(5) Proiectul de decizie privind amalgamarea voluntară a UAT este aprobat de membrii grupului de lucru comun prin consens. Ședința grupului de lucru comun în cadrul căreia se decide aprobarea proiectului de decizie privind amalgamarea voluntară este deliberativă dacă la ea sunt prezenți membri delegați din partea tuturor UAT participante la procesul respectiv de amalgamare voluntară.”

9. La Articolul 10 alin. (1), (2), (3), (4), (5), (7) și (8) se prezintă cu următorul cuprins:

„(1) După elaborarea și aprobarea proiectului de decizie de către grupul de lucru comun, autoritățile administrației publice locale ale UAT participante asigură consultarea publică a proiectelor de decizii privind amalgamarea voluntară, conform art. 11 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Perioada de desfășurare a consultărilor publice nu poate fi mai mică de 30 de zile.

(2) După finalizarea consultărilor publice, proiectul de decizie privind amalgamarea voluntară, împreună cu sinteza propunerilor și obiecțiilor recepționate în cadrul consultărilor publice sunt supuse examinării și adoptării de către consiliile locale respective. Decizia privind amalgamarea voluntară a UAT se adoptă cu votul a două treimi din numărul consilierilor aleși.

(3) În termen de cel mult 5 zile de la adoptarea deciziei privind amalgamarea voluntară de către consiliile locale ale tuturor UAT participante, autoritățile administrației publice locale ale UAT selectată în calitate de centru administrativ al UAT amalgamate expediază Cancelariei de Stat dosarul cu toate deciziile privind amalgamarea voluntară ale consiliilor locale ale UAT vizate.

(4) Cancelaria de Stat emite un aviz motivat privind corespunderea sau necorespunderea inițiativei de amalgamare voluntară condițiilor de bază și criteriilor prevăzute de prezenta lege și metodologia de amalgamare voluntară a UAT.

(5) În cazul unui aviz pozitiv, Cancelaria de Stat elaborează proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova și îl prezintă Guvernului spre aprobare.

(7) Guvernul examinează și aprobă proiectul de lege prevăzut la alineatul (5) și îl prezintă spre examinare și adoptare Parlamentului.

(8) În cazul proceselor de amalgamare voluntară a UAT de nivelul întâi din cadrul unității teritoriale autonome Găgăuzia, prin derogare de la prevederile alineatelor (3) – (7), autoritățile administrației publice locale ale UAT selectată în calitate de centru administrativ al UAT amalgamate expediază Adunării Populare dosarul cu toate deciziile privind amalgamarea voluntară ale consiliilor locale ale UAT vizate. Adunarea Populară examinează solicitarea și în cazul aprobării prezintă Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.”

10. La Articolul 11, alin. (3) se substituie cu un nou alineat, respectiv alin. (1), (2) și (3) se prezintă cu următorul cuprins:

„(1) UAT amalgamată se consideră ca fiind formată la data intrării în vigoare a legii pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

(2) UAT amalgamată este succesorul de drept al tuturor bunurilor, drepturilor și obligațiilor UAT comasate.”

(3) UAT amalgamată este supusă înregistrării în Registrul de stat al unităților administrativ-teritoriale și al adreselor, în termen de 30 de zile de la formare, conform alin. (1).

11. La Articolul 12, alin. (1), (2) și (3) se prezintă cu următorul conținut:

„(1) În UAT amalgamate se organizează alegeri noi, data cărora se stabilește de Comisia Electorală Centrală în termen de cel mult 30 de zile de la data intrării în vigoare a legii pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile articolului 178 din Codul electoral nr. 325/2022.

(2) Consiliul local și primarul din cadrul UAT selectată în calitate de centru administrativ își exercită mandatul până la data constituirii legale a consiliului nou-ales și a validării mandatului de primar din cadrul UAT amalgamate. Consiliile locale și primarii din restul UAT care au fost comasate în baza deciziilor de amalgamare voluntară își

exercită mandatul până la data intrării în vigoare a legii pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

(3) De la data intrării în vigoare a legii pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova și până la data constituirii legale a consiliului nou-ales și a validării mandatului de primar din cadrul UAT amalgamată, autoritățile administrației publice locale ale UAT selectate în calitate de centru administrativ exercită competențele necesare pentru administrarea treburilor publice în UAT care au fost comasate.”

Motivare: Modificările propuse sunt prezentate pentru ajustarea la prevederile art. 15 și 28 (privind durata mandatului autorităților administrației publice locale) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală și corelarea acestora cu dispoziția Art. II., lit. j) și Art. V., pct. 3 din proiectul de lege nr. 153/2023 pentru modificarea unor acte normative.

12. Articolul 13, în vederea respectării principiului uniformității între normele cuprinse în textul legii, se prezintă cu următorul conținut:

„Articolul 13. Aderarea la o UAT amalgamată

(1) UAT pot adera la o UAT amalgamată dacă sunt respectate condițiile de bază și criteriile prevăzute de prezenta lege și metodologia de amalgamare voluntară a UAT.

(2) Procesul de aderare a unei sau a mai multor UAT la o UAT amalgamată are loc conform procedurii de amalgamare voluntară a UAT prevăzută la prezentul capitol.

(3) Consiliul local și primarul UAT care aderă la o UAT amalgamată își exercită mandatul până la data intrării în vigoare a legii pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, iar consiliul local și primarul UAT amalgamate își exercită competențele și asupra UAT care a aderat.”

13. La Articolul 14, alin.(1) și (2) se prezintă cu următorul cuprins:

„(1) Autoritățile administrației publice centrale acordă din oficiu și la solicitarea autorităților administrației publice locale interesate sprijin informațional, organizatoric și metodologic pentru amalgamarea voluntară a UAT.

(2) Sprijinul organizatoric și informațional pentru amalgamarea voluntară a UAT este acordat de Cancelaria de Stat.”

14. Articolul 15 se prezintă cu următorul cuprins:

„Articolul 15. Sprijinul financiar pentru amalgamarea voluntară a UAT

(1) Pentru susținerea proceselor de amalgame voluntară a UAT și acordarea stimulentele financiare UAT amalgamate se constituie Fondul de amalgamare voluntară a localităților pentru perioada 1 ianuarie 2024 – 31 decembrie 2030. Mărimea Fondului de amalgamare voluntară a localităților este stabilită prin legea anuală a bugetului de stat.

(2) Mijloacele Fondului de amalgamare voluntară a localităților se utilizează exclusiv pentru acordarea următoarelor tipuri de stimulente financiare UAT amalgamate, sau după caz, UAT care au inițiat un proces de amalgamare:

a) transferuri cu destinație specială pentru pregătirea proceselor de amalgamare voluntară;

b) transferuri cu destinație specială pentru dezvoltarea infrastructurii în UAT amalgamate;

c) transferuri pentru susținerea bugetelor locale ale UAT amalgamate.

(3) Transferurile prevăzute la alineatul (2), lit. a) și b) se acordă UAT amalgamate o singură dată, iar cele prevăzute la litera c) – anual, din data formării UAT amalgamate în condițiile art. 12 alin. (1), pe parcursul perioadei prevăzute la alineatul (1), în modul stabilit de Metodologia de amalgamare voluntară a UAT.

(4) Repartizarea alocațiilor din Fondul de amalgamare voluntară a localităților, precum și acordarea altor stimulente financiare se efectuează în modul stabilit de Guvern în baza unor criterii obiective, inclusiv a numărului de locuitori ai UAT amalgamate și/sau numărului de UAT comasate în cadrul unei UAT amalgamate, după caz.

(5) Stimulentele financiare pentru susținerea proceselor de amalgamare voluntară a UAT pot fi acordate și din alte fonduri naționale și surse bugetare în modul prevăzut de prezenta Lege, de Metodologia de amalgamare voluntară a UAT și de alte acte normative.”

15. Articolul 16 se prezintă cu următorul cuprins:

„Articolul 16. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va aproba metodologia de amalgamare voluntară a UAT;

b) va elabora și va aproba alte acte normative necesare procesului de reorganizare instituțională, transfer al personalului și al dreptului de proprietate, precum și a altor operațiuni și procese care urmează să fie implementate în UAT amalgamate după intrarea în vigoare a legii pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

c) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.”

Motivare :

Prezentul amendament se înaintează ca urmare a evidențierii unor prevederi față de care s-a impus necesitatea revizuirii lor în vederea promovării unor reglementări îmbunătățite și definitive cu aplicare clară ulterior.

Așadar, normele expuse în textul legii sunt ajustate inclusiv și pentru concordanța acestora cu prevederile mai multor acte normative conexe, precum :

Legea nr. 523/1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale;

Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale

Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală;

Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional;

Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014;

Legea bugetului de stat pentru anul 2023, nr. 359/2022, etc.

Deputat în Parlament
Larisa VOLOH

